XORAZM VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2023- yil 1- fevral holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)

XORAZM VILOYATI
UZSTAT
STATISTIKA BOSHQARMASI

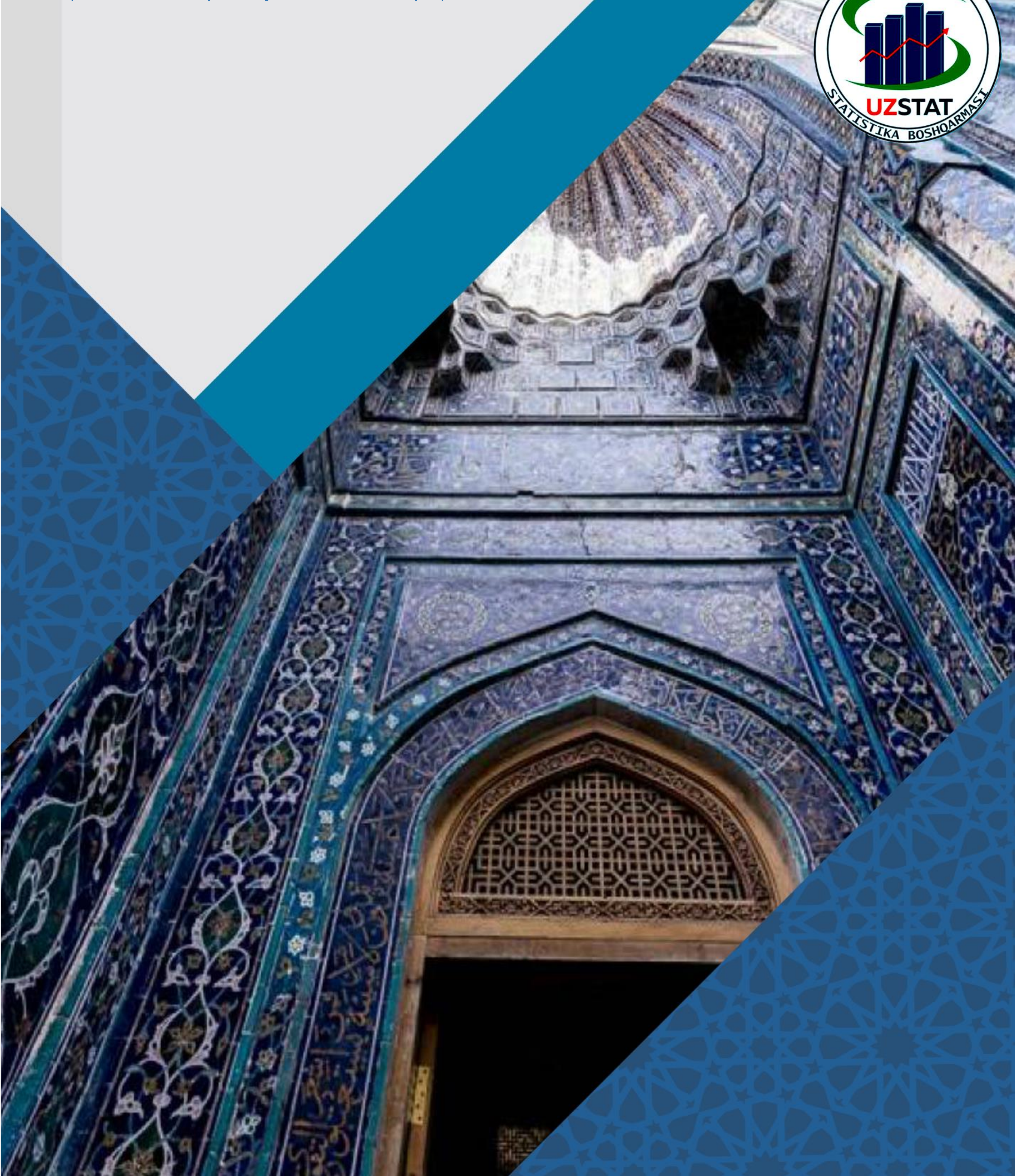

Tadbirkorlik subyektlari iqtisodiyotni rivojlantirish, aholi bandligi va daromadlarini oshirishda muhim kuchdir. Ushbu soha vakillarini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash maqsadida, oxirgi yillarda Prezidentimizning ko‘plab farmon va qarorlari qabul qilindi.

Jumladan, tadbirkorlik faoliyatini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish, turli ruxsatnomalar olish va boshqa ko‘plab xizmatlar tartib-qoidalari soddalashtirildi. Bu borada qulaylik yaratish uchun Davlat xizmatlari agentligi va uning joylardagi markazlari tashkil etildi. Tadbirkorlik subyektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish bo‘yicha vakil (Biznes-ombudsman) devoni tashkil qilindi.

Barcha hududlarda tadbirkorlar murojaatlarini qabul qilib, hal etishga ko‘maklashadigan Bosh vazir qabulxonalari tashkil etildi. Vazirlar Mahkamasi huzurida Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishni qo‘llab-quvvatlash davlat jamg‘armasi faoliyati yo‘lga qo‘yildi. Tijorat banklari tomonidan tadbirkorlarga ajratilayotgan kreditlar hajmi oshdi.

Oxirgi yillarda hukumatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlarining faoliyatini yanada rivojlantirish va barqaror faoliyat ko‘rsatishini ta’minlash maqsadida yaratib berilayotgan shart-sharoitlar va qulayliklar natijasida faoliyat ko‘rsatayotgan hamda yangi tashkil etilayotgan korxona va tashkilotlar soni yildan-yilga sezilarli ravishda oshib bormoqda.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risidagi mazkur ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazlari ma’lumotlar bazasi asosida, 2023- yil 1- fevral holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

Ro‘yxatdan o‘tgan korxonalar
31 337
116,4 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar
28 471
112,8 %

Yangi tashkil etilgan korxonalar (2023- yilning yanvar oyida)
447
146,6 %

Viloyatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o‘zgarishlar amalga oshirilmoqda. O‘z o‘rnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinmoqda, davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, amaliyotga tatbiq etilmoqda. Bu esa, aholi hamda xorijiy investorlarning o‘z shaxsiy biznesini yo‘lga qo‘yish va rivojlantirishi uchun muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda va o‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati bilan)

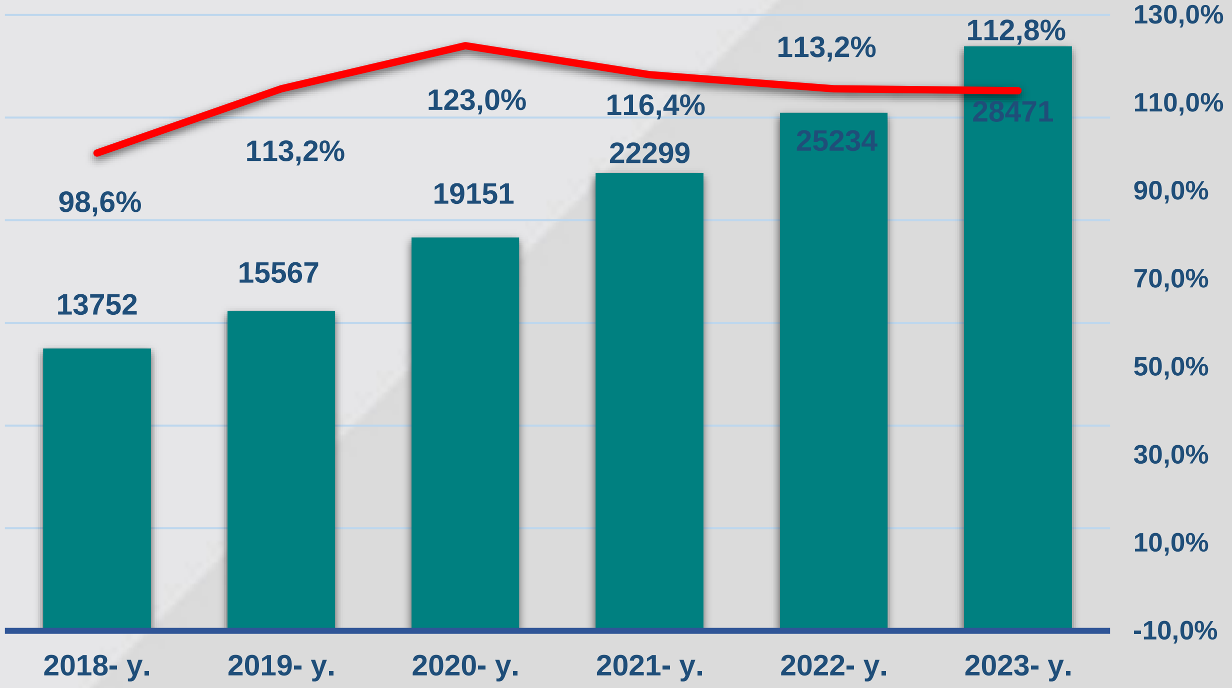

Faoliyat ko‘rsatayotgan tijorat korxonalari soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha
2023- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

Tashkiliy-huquqiy shakli	Soni
Mas’uliyati cheklangan jamiyat	13 884
Oilaviy korxona	5 355
Unitar korxona	98
Xususiy korxona	5 759
Aksiyadorlik jamiyati	29
Boshqa korxonalar	200

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

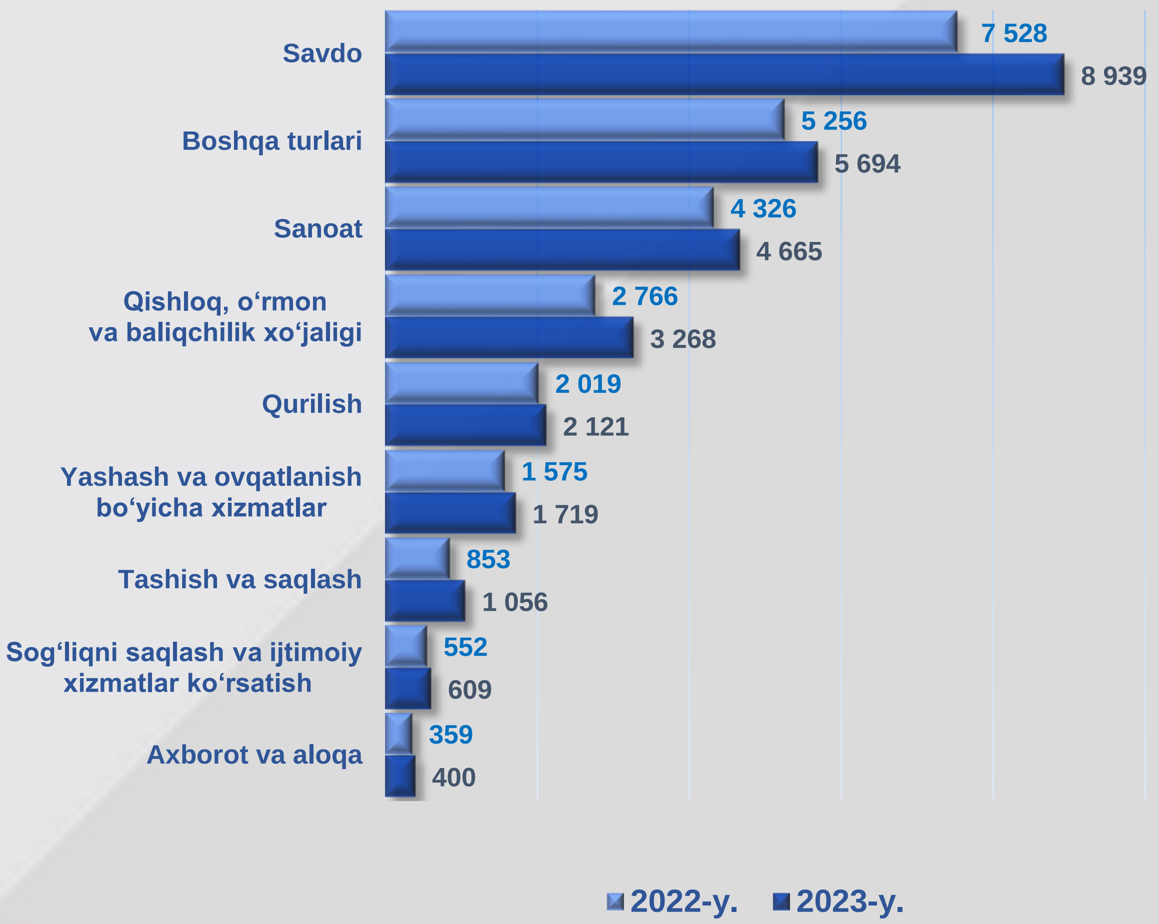

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha, yanvar oyida, birlikda)

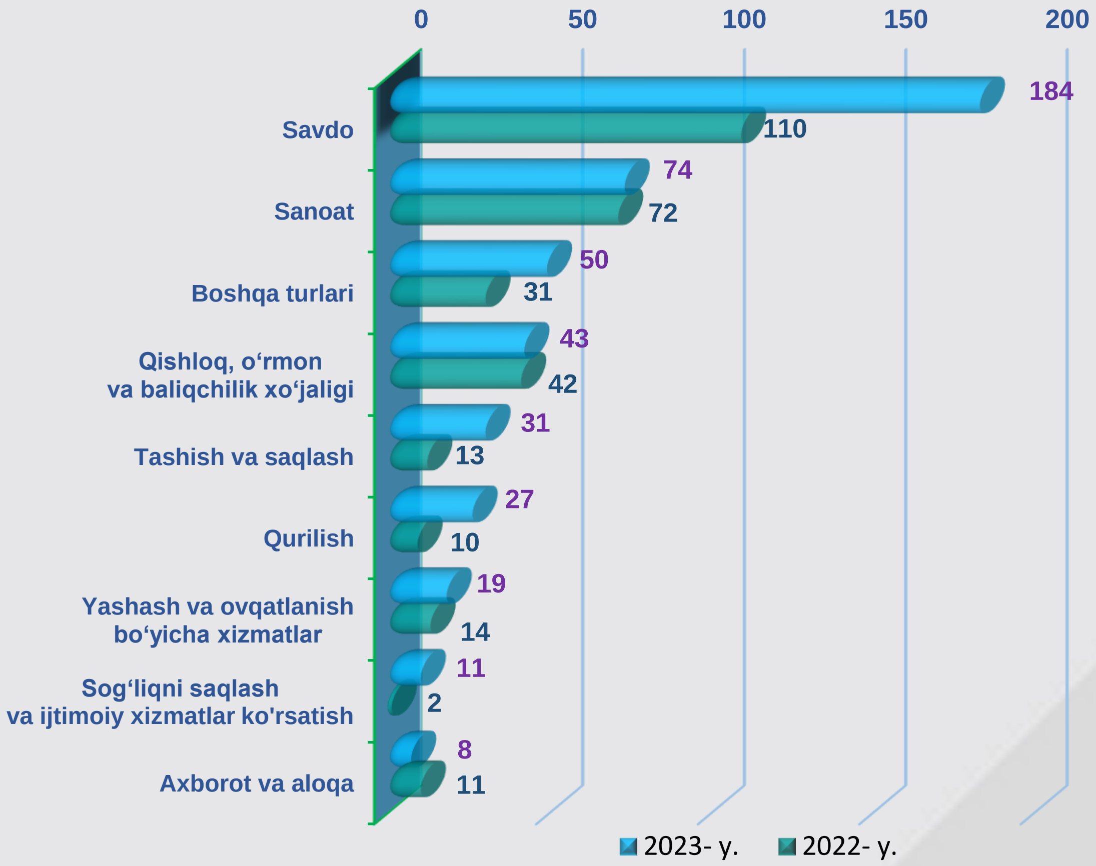

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(tumanlar bo'yicha, 2023- yil yanvar oyida, birlikda)

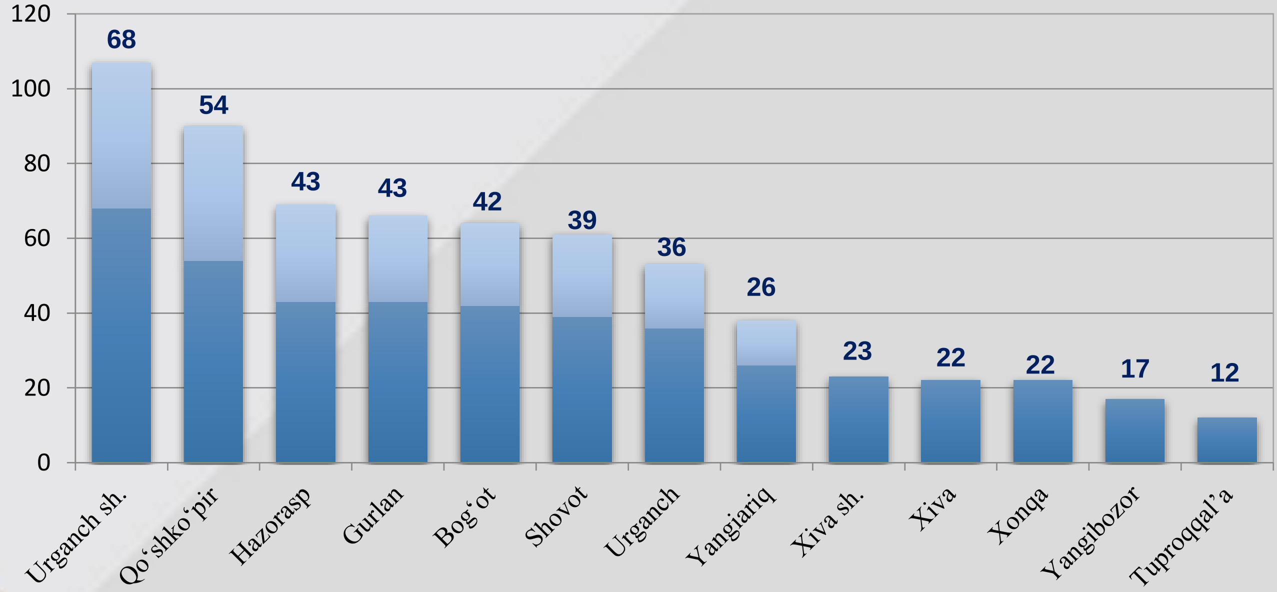

Qishloq, oʻrmon va baliqchilik xoʻjaligida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar

(1- fevral holatiga koʻra, birlikda)

Jami faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 18,1 foizga oshdi

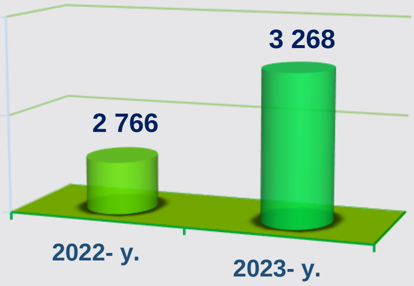

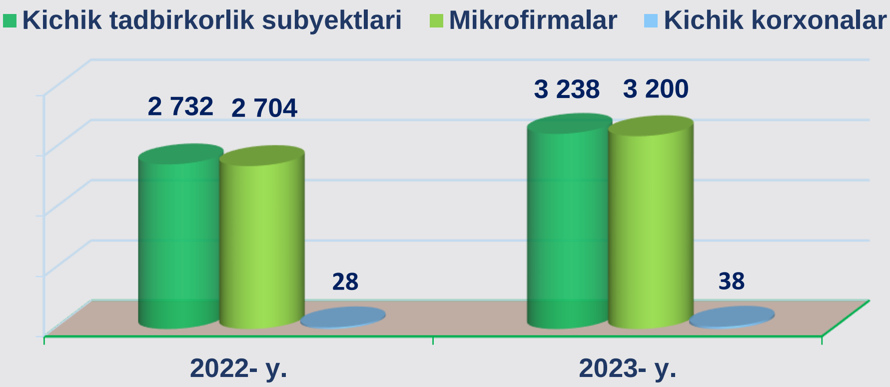

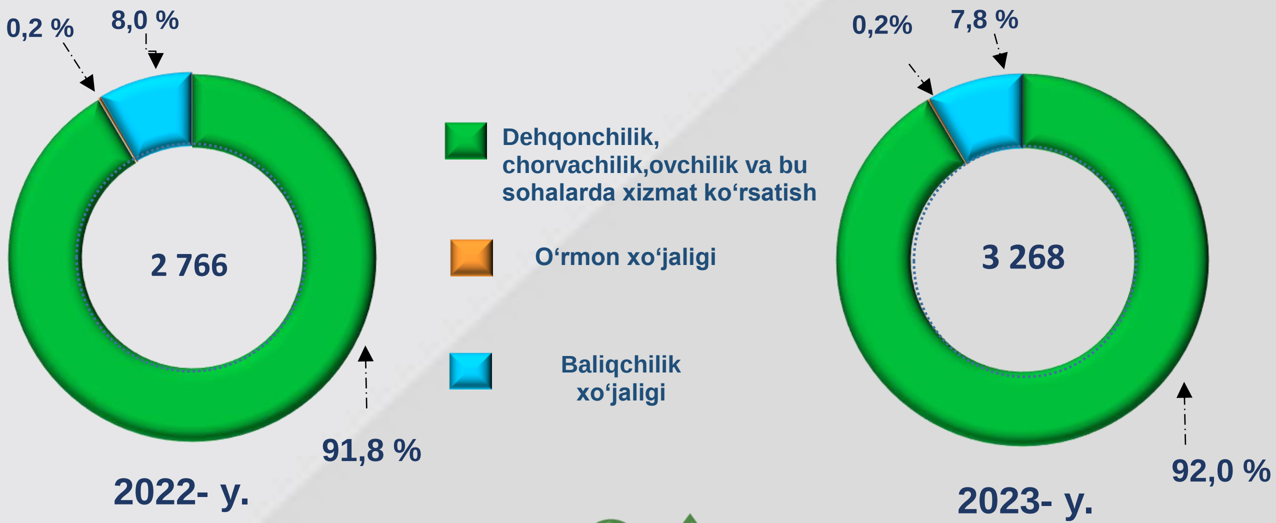

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxona va tashkilotlarining umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan **7,8** *foizga oshdi*

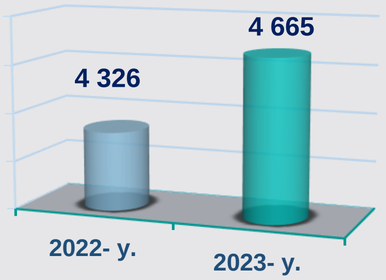

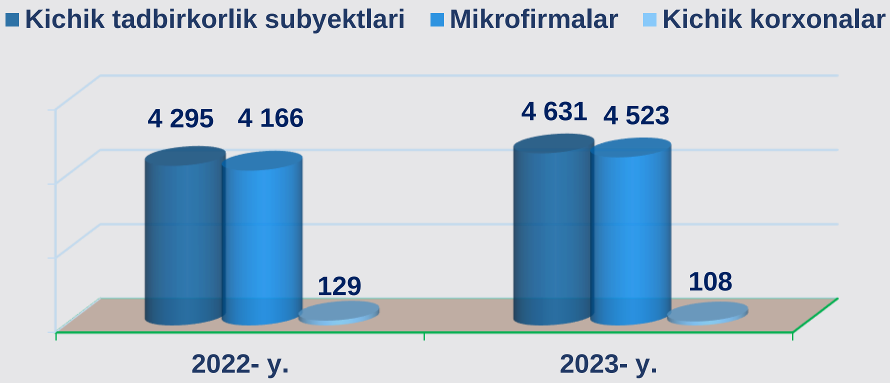

21

Tog‘- kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

4 564

Ishlab chiqarish sanoati

20

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash

60

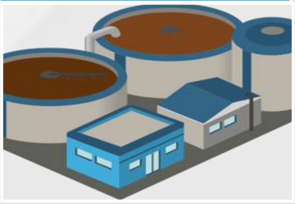

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish

2023- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, sanoat korxonalari va tashkilotlari soni 4 665 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 7,8 foizga oshdi.

Jami sanoat korxonalari va tashkilotlari ko‘payishining (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan) asosiy omili ular sonining ishlab chiqarish (qayta ishlash) sanoatida – 7,7 foizga (jami sanoatdagi ulushi 97,8 foiz), tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash sanoatida – 10,5 foizga (jami sanoatdagi ulushi 0,5 foiz), suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish sanoatida – 17,6 foizga (jami sanoatdagi ulushi 1,3 foiz), elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash sanoatida – 5,3 foizga (jami sanoatdagi ulushi 0,4 foiz) o‘sishidir.

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 5,1 foizga oshdi

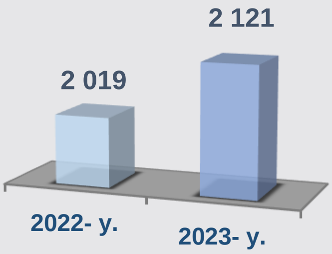

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

4,7 *foizga oshdi*

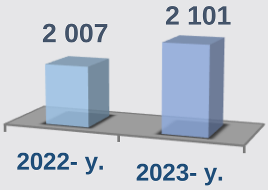

Mikrofirmalar

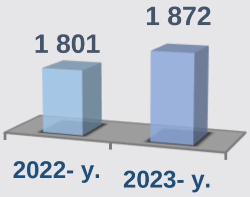

Kichik korxonalar

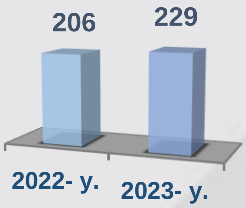

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

7,5 *foizga oshdi*

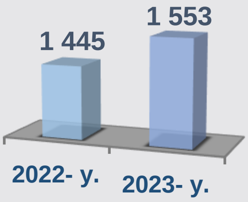

Oilaviy korxonalar

15,6 *foizga oshdi*

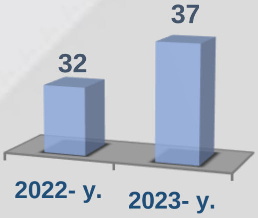

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

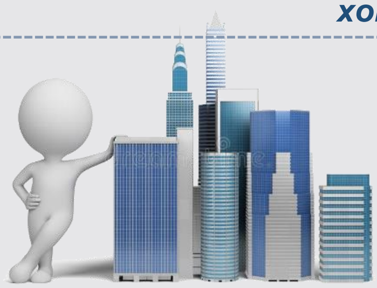

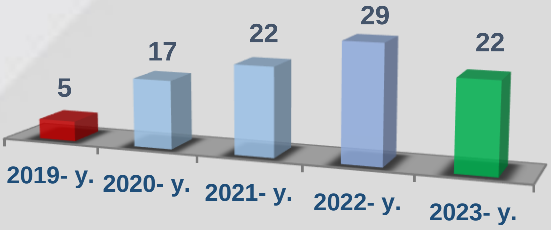

Xususiy korxonalar

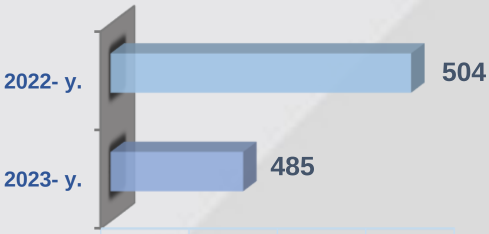

O‘tgan yilga nisbatan 3,8 foizga kamaydi

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan ***18,7*** *foizga oshdi*

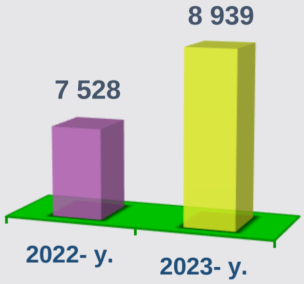

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

18,8 *foizga oshdi*

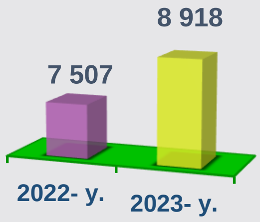

Mikrofirmalar

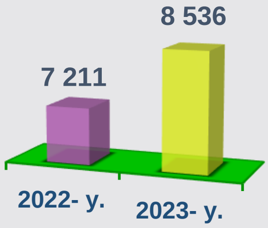

Kichik korxonalar

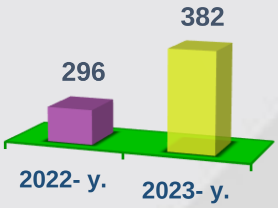

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

24,4 *foizga oshdi*

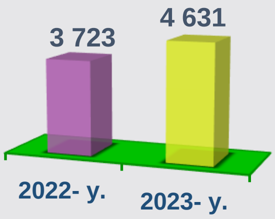

Oilaviy korxonalar

19,9 *foizga oshdi*

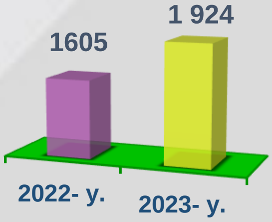

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan ***11,4*** *foizga oshdii*

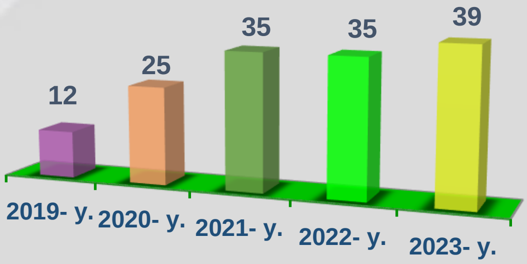

Xususiy korxonalar

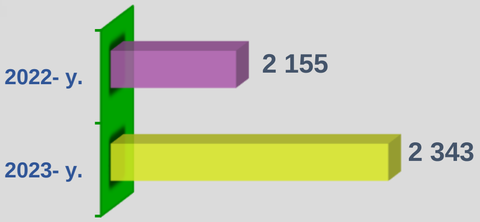

8,7 *foizga oshdi*

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan ***10,3*** *foizga oshdi*

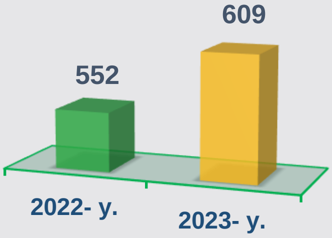

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

12,4
foizga oshdi

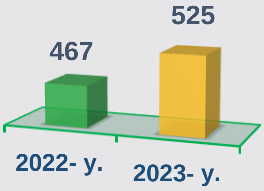

Mikrofirmalar

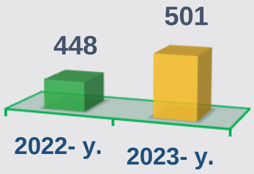

Kichik korxonalar

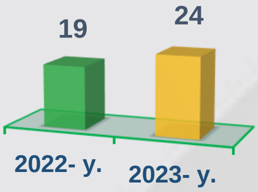

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

20,9
foizga oshdi

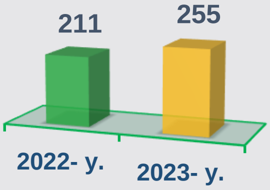

Oilaviy korxonalar

21,6
foizga oshdi

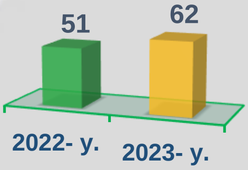

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan ***22,2*** *foizga kamaydi*

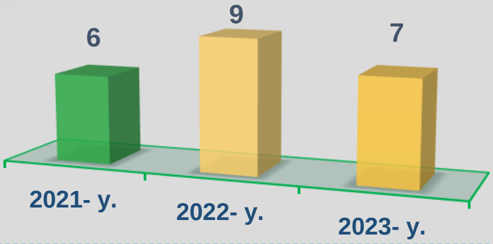

Xususiy korxonalar

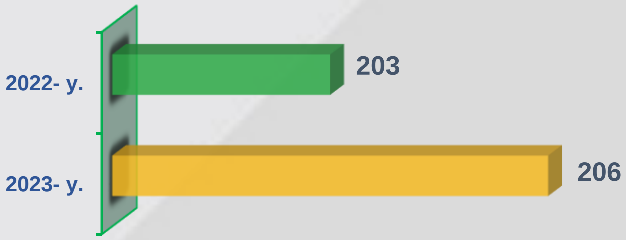

1,5
foizga oshdi

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2023- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

- Sog‘liqni saqlash sohasidagi faoliyat

575

- Yashash uchun joy bilan ta'minlangan holda parvarishlash

24

- Yashash uchun joy bilan ta'minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish

10

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2023- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

258
yashash bo‘yicha xizmatlar

1 461
Oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

2023- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi korxona va tashkilotlar soni 1 719 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 9,1 foizga oshdi.

Jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi korxona va tashkilotlar soni ko‘payishining asosiy omili – oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlarning – 8,9 foizga (jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 85,0 foiz), yashash bo‘yicha xizmatlarning - 10,7 foizga (jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 15,0 foiz) o‘sishidir.

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

*Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan **9,1** foizga oshdi*

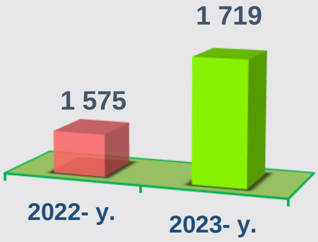

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

9,1
foizga oshdi

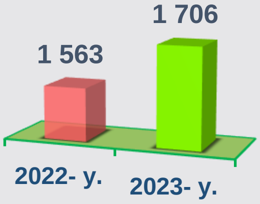

Mikrofirmalar

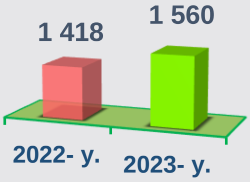

Kichik korxonalar

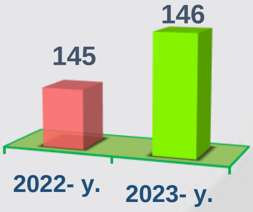

Mas’uliyati cheklagan jamiyatlar

23,5
foizga oshdi

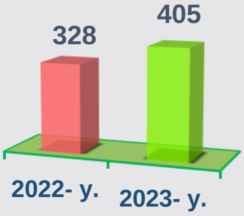

Oilaviy korxonalar

8,0
foizga oshdi

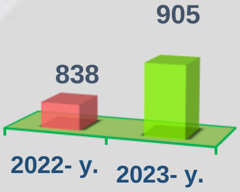

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan ***27,3*** *foizga oshdi*

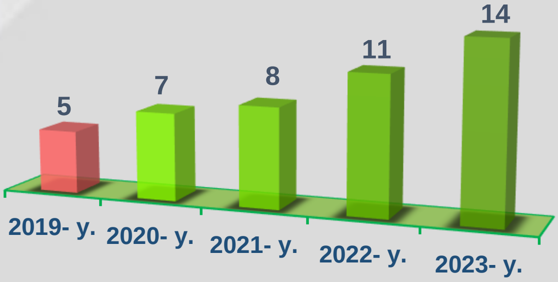

Xususiy korxonalar soni

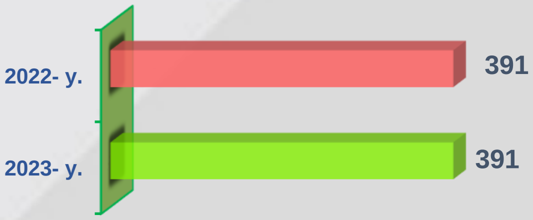

100,0
foizga teng bo’ldi

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 11,4 foizga oshdi

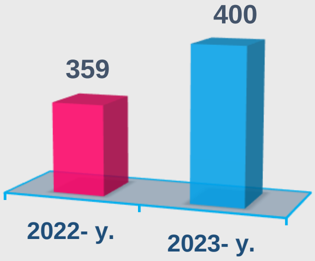

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

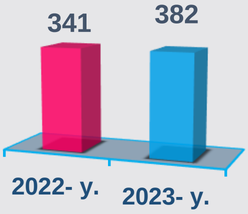

Mikrofirmalar

Kichik korxonalar

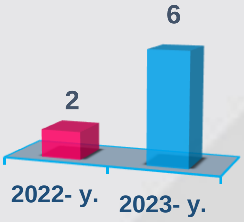

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

***26,3** foizga oshdi*

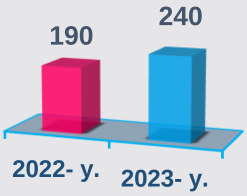

Oilaviy korxonalar

***8,1** foizga kamaydi*

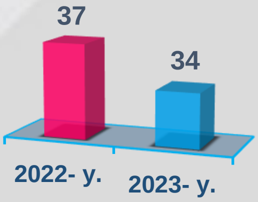

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

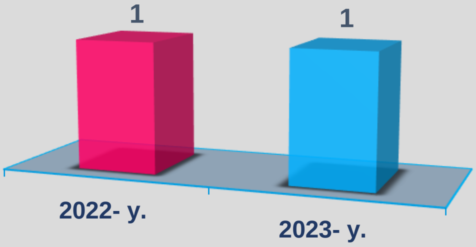

Xususiy korxonalar soni

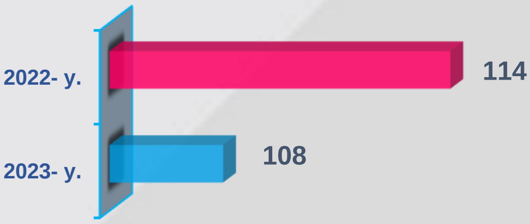

Tashish va saqlash sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

*Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan **23,8** foizga oshdi*

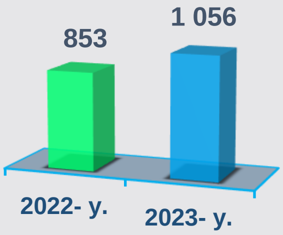

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

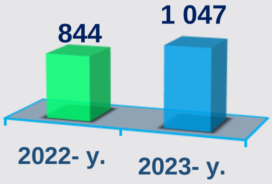

Mikrofirmalar

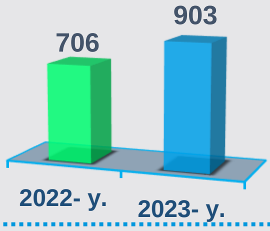

Kichik korxonalar

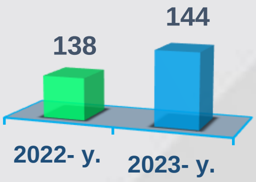

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

24,8 foizga oshdi

Oilaviy korxonalar

35,5 foizga oshdi

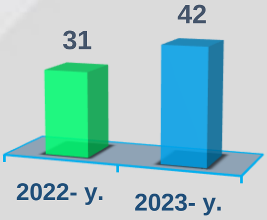

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

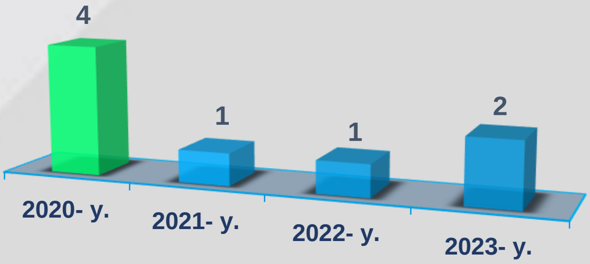

Xususiy korxonalar soni

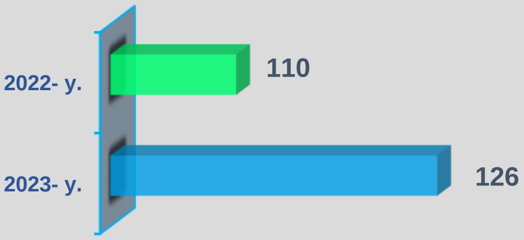

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

(2023- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

27 884
ro‘yxatdan o‘tgan

25 190
faoliyat ko‘rsatayotgan

443
2023- yilda yangi tashkil etilgan

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

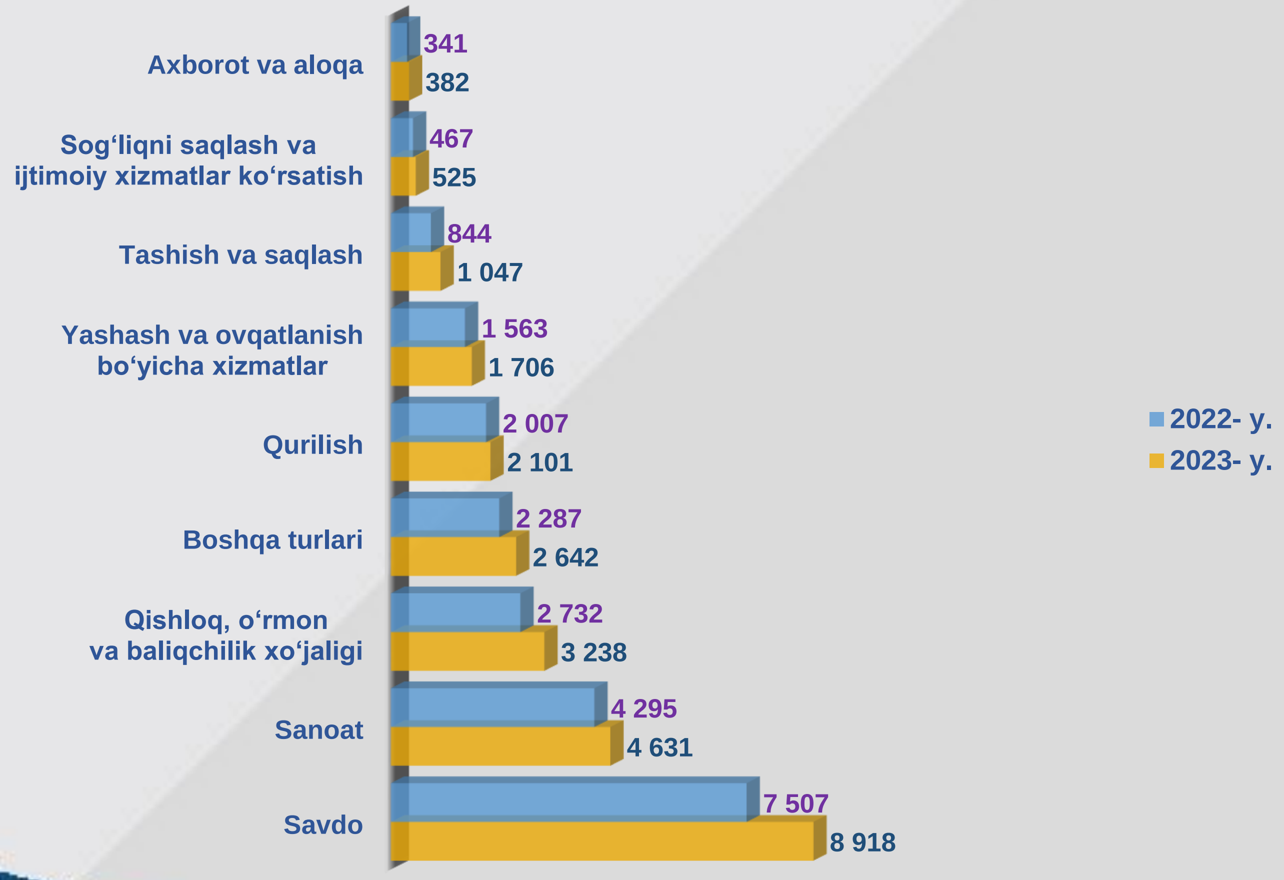

Oilaviy korxonalar soni

(1- fevral holatiga ko'ra, birlikda)

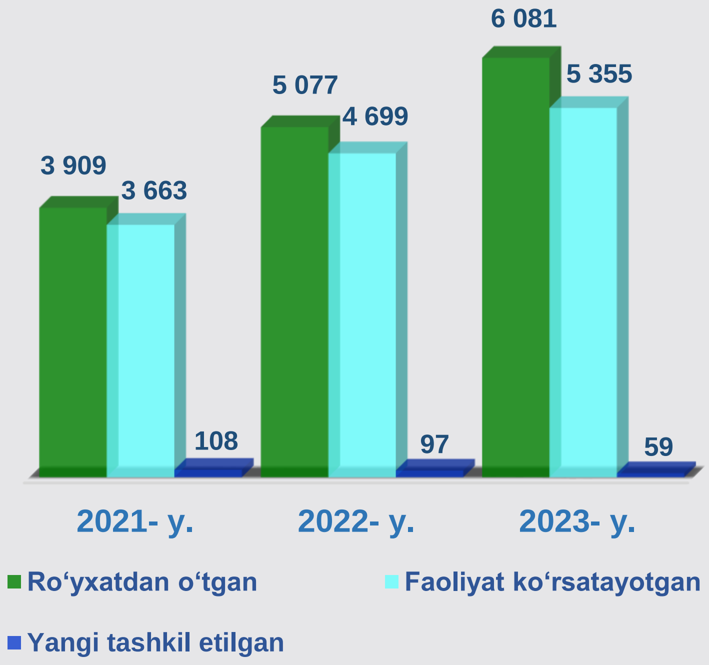

Tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan oilaviy korxonalar soni 2023- yilning 1- fevral holatiga ko'ra 6 081 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 1 004 taga yoki 19,8 foizga oshganligini ko'rish mumkin.

Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 5 355 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 656 taga yoki 14,0 foizga oshganligini ko'rish mumkin.

2023- yilning yanvar oyida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 59 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 38 taga yoki 39,2 foizga kamayganligini ko'rish mumkin.

Mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni

(1- fevral holatiga ko'ra, birlikda)

Tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2023- yilning 1- fevral holatiga ko'ra, 15 277 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 2 934 taga yoki 23,8 foizga oshganligini ko'rish mumkin.

Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 13 884 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 2 276 taga yoki 19,6 foizga oshganligini ko'rish mumkin.

2023- yilning yanvar oyida yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 3 26 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 165 taga yoki 2 martaga oshganligini ko'rish mumkin.

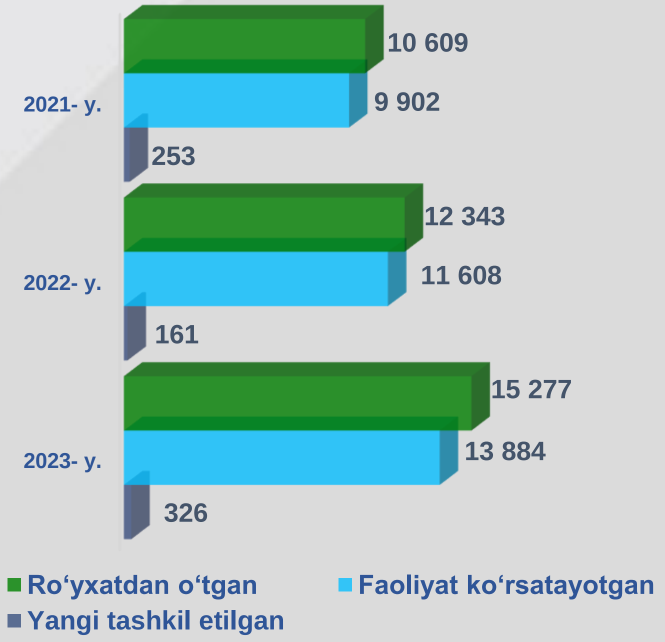

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni

(2023- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

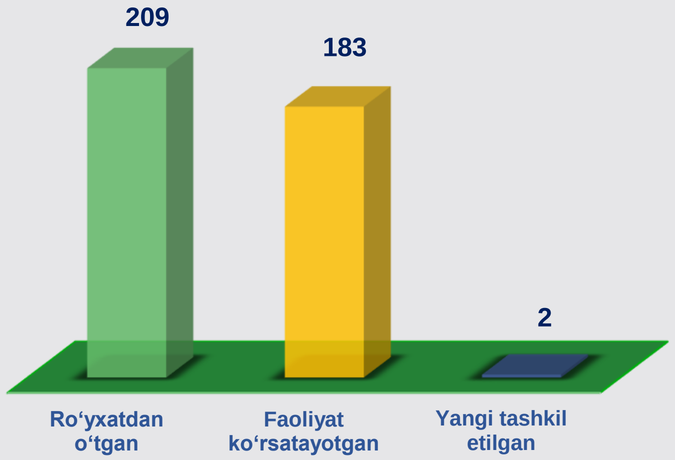

Ro‘yxatdan o‘tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2023- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, 209 tani tashkil etib, ulardan 183 tasi yoki 87,6 foizi faoliyat ko‘rsatmoqda. Bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 6 taga yoki 3,4 foizga oshganligini ko‘rish mumkin.

2023- yilning yanvar oyida viloyatimizda 2 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 2023- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

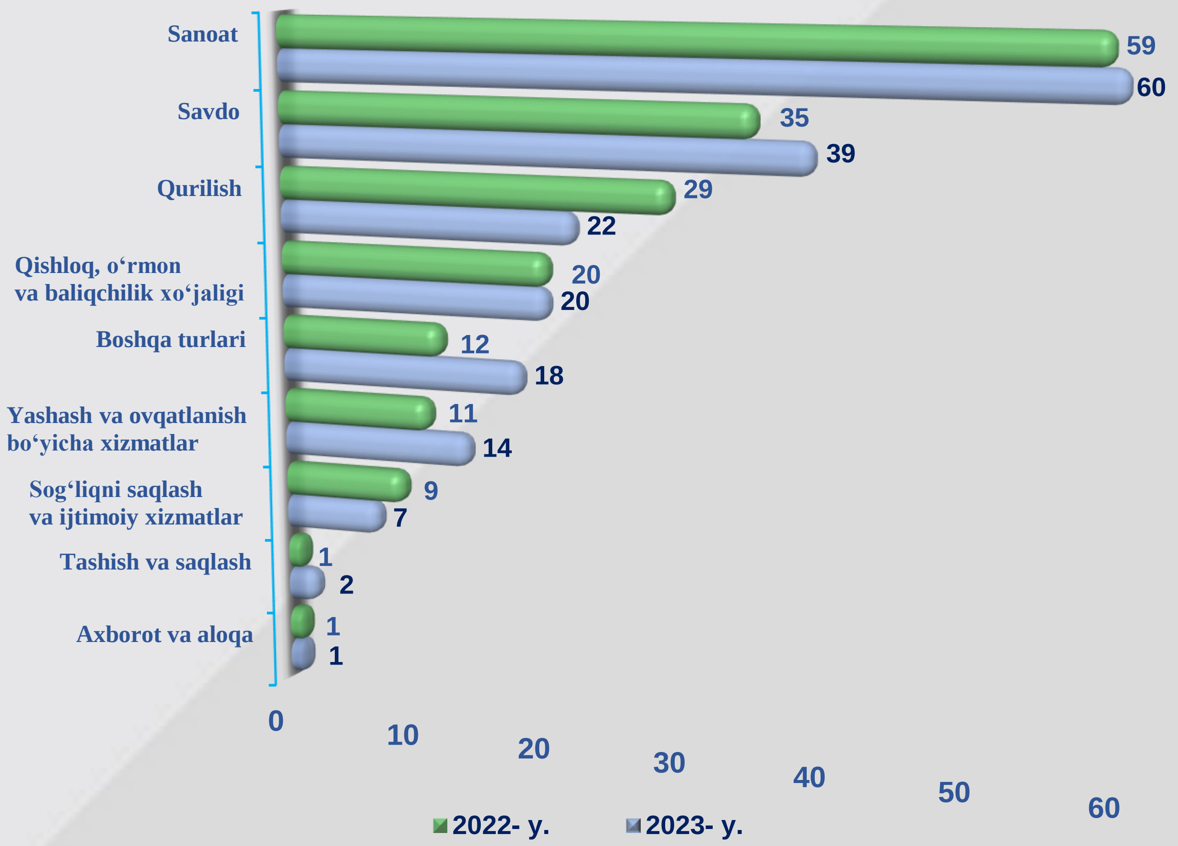

Xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning davlatlar kesimidagi soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

	2022- yil	2023- yil
Jami	**177**	**183**
shu jumladan:		
Rossiya Federatsiyasi	43	44
Turkiya Respublikasi	49	47
Turkmaniston Respublikasi	27	28
Xitoy Xalq Respublikasi	13	13
Janubiy Koreya Respublikasi	8	8
Boshqa davlatlar	37	43

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

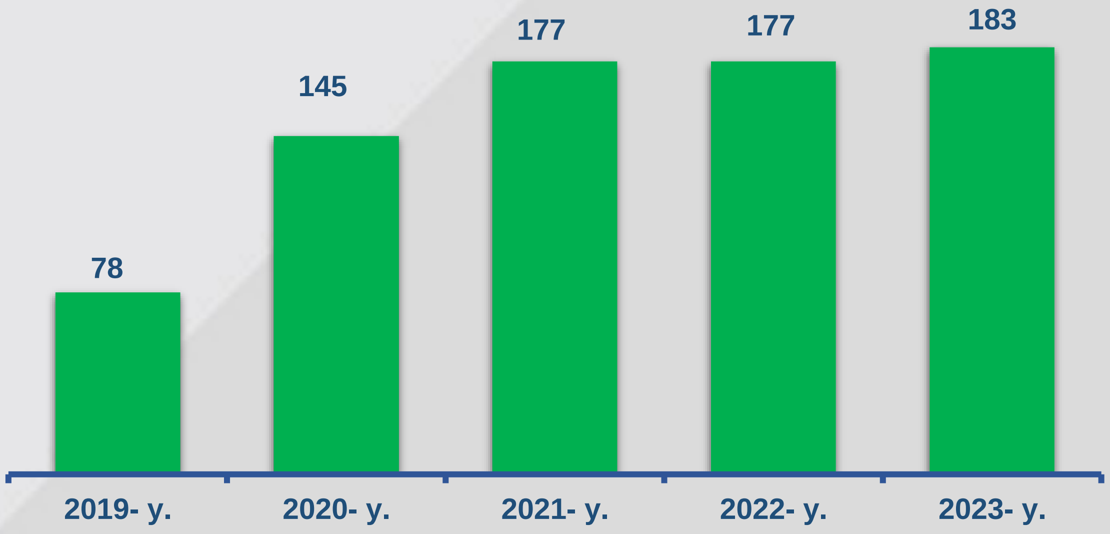

Tumanlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni

(2023- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

	Jami	*shundan:*	
		Qo‘shma korxona	Xorijiy korxona
Xorazm viloyati	**183**	**98**	**85**
Urganch sh.	**71**	37	34
Xiva sh.	**16**	10	6
tumanlar:			
Bog‘ot	**4**	2	2
Gurlan	**9**	6	3
Qo‘shko‘pir	**6**	4	2
Urganch	**16**	4	12
Hazorasp	**4**	1	3
Tuproqqal’a	**8**	3	5
Xonqa	**8**	5	3
Xiva	**16**	9	7
Shovot	**9**	6	3
Yangiariq	**5**	3	2
Yangibozor	**11**	8	3

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – axborot-ma’lumotnoma tusidagi, real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxona va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslardir (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslardir.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda, yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslardir.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga ajratiladi.

Statistik registrlarni
yuritish bo‘limi
Tel.:62 224-65-11